

РЕЦЕНЗИЯ

От проф.Огнян Георгиев Бранков, дмн,
Детски хирург, Аджъбадем Сити Болница Токуда – София
на
дисертационния труд на д-р Янко Драгомиров Пъхнев

“ПРИЛОЖЕНИЕ НА МЕТОДИКАТА НА ВИДЕО-АСИСТИРАНАТА ТОРАКОСКОПСКА АБСЦЕСОТОМИЯ ЗА ЛЕЧЕНИЕ НА ПАРАПНЕВМОНИЧНИЯ БЕЛОДРОБЕН АБСЦЕС, АСОЦИИРАН С ПЛЕВРАЛНО УСЛОЖНЕНИЕ В ДЕТСКАТА ВЪЗРАСТ – СРАВНИТЕЛНО КЛИНИЧНО ПРОУЧВАНЕ”

за придобиване на образователната и научна степен 'доктор', професионално направление МЕДИЦИНА, докторска програма ДЕТСКА ХИРУРГИЯ

Със заповед РД-26-1627/27.09.2018 на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ съм включен като рецензент в състава на научното жури за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ на д-р Янко Драгомиров Пъхнев по научната специалност детска хирургия.

Общо представяне на процедурата

Получих всички поискани от мен материали, нужни за изготвяне на рецензията. Представеният комплект материали на хартиен /електронен носител е в съответствие с чл. 4, ал.2 от Закона за развитие на академичния състав в Република България и на чл.10 от Правилника за развитието на академичния състав в УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“ ЕАД, съгласно протокол № НС-01/02.04.2015г. от заседание на Научния съвет. Дисертантът е представил списък с научни публикации по темата, включващи 3 публикации в български научни списания и 2 доклада на международни конференции. Авторефератът е направен според изискванията на съответните правилници и отразява основните резултати, постигнати в дисертацията.

Кратки биографични данни за докторанта

Д-р Янко Драгомиров Пъхнев е роден на 21.09.1980 година в Благоевград. Завършил е медицинското си образование през 2005 г в МУ Пловдив. Работил е в Център за спешна медицинска помощ гр. София от 2006 до 2008 година. Работи в УМБАЛСМ “Н.И.Пирогов” от 2008 г. до момента без прекъсване. През 2015 г. придобива специалност по “Детска хирургия” и е зачислен като свободен докторант към Клиниката по детска хирургия, УМБАЛСМ “Н.И.Пирогов”, гр. София. През същата година е зачислен за специализация по Гръдна хирургия. Владее четири езика. Участник е в над 30 конгреса и конференции в страната и чужбина. Положил е курсове по мини-инвазивна хирургия у нас, в Италия, Словения, Литва, Босна и Херцеговина. Член е на Дружеството по Детска хирургия, на Българското хирургично дружество, на Българска асоциация по гръдна, сърдечна и съдова хирургия.

Оценка на актуалността на темата

Дисертантът разработва една изключително актуална и важна тема в областта на детската белодробна заболяемост. Възпалителните илевро-белодробни заболявания заемат водещо място в структурата на детското здравеопазване, както по честота и разпространение, така и с често срещаните и опасни усложнения от страна на плеврата и белодробния паренхим. Темата на дисертацията разглежда за пръв път у нас етиологията, клиничната картина и хирургичното лечение на първичния белодробен абсцес, асоцииран с плеврално усложнение. Авторът е част от колектив, които са водещи по този проблем в България и се равняват на това в международен план.

Както е видно от литературния обзор авторът има задълбочени познания по темата, която разглежда мултидисциплинарно в различни аспекти. Детайлно са разгледани описаните в литературата различни методи на лечение и предлаганите алгоритми на поведение. Изтъкнати са различията между процесите при възрастни и малките деца. Разгледани са проблемите в комплексното лечение на пациентите, включително особеностите на анестезията.

Целта е формулирана конкретно и ясно. Задачите са формулирани точно и са достатъчни за постигане на целта.

Структура на дисертационния труд

Представеният за рецензия дисертационен труд е написан на 185 машинописни страници и е структуриран по следния начин: Въведение – 2 стр., Литературен обзор – 27 стр., Цел и задачи – 1 стр., Клиничен материал – 2 стр., Методика – 17 стр., Резултати и обсъждане по групи – 60 стр., сравнителен анализ – 20 стр., Обсъждане – 4 стр., Заключение и изводи - 1 стр. Книгописът е представен на 17 страници и обхваща 176 автора, от които 34 на български език и 142 на английски. От последните 10 години публикациите са 51 %.

Материалът обхваща период от 18 години: от 1998 до 2016 година включително и е разделен на два периода – ретроспективно и проспективно проучване. Той анализира децата, хоспитализирани и лекувани в отделението по детска гръдна хирургия на УМБАЛСМ “Н.И.Пирогов” с абсцес на белия дроб, асоцииран с плеврално усложнение, които са подложени на оперативно лечение. Под внимание са взети няколко ключови фактора: особености на детския организъм и специфичност на хода на заболяването у деца, което коренно се различава от това при възрастните пациенти.

Дисертацията е онагледена с 40 таблици и 76 фигури.

В гл.1 ВЪВЕДЕНИЕ е поставена проблематиката на темата, като се изтъква, че в научната литература не е описана и не е проучена системно честотата на заболяването в детската популация, както и диагностично-лечебните проблеми.

В глава 2 ЛИТЕРАТУРЕН ОБЗОР дисертантът много правилно изтъква, че „още през 1968 г. Mark и Turner в 9 годишно проучване на 83 деца с белодробен абсцес изказват тезата, че етиологията на заболяването при деца е различна от тази при възрастни”. Това е основният мотив в предложената научна разработка на темата.

В раздел 2.4. е обърнато голямо внимание на микробиологичните причинители, от които най-важна роля имат стафилококите и стрептококите. В по-съвременните проучвания се отбелязва промяна на флората. Това е проучване, проведено от колектива на Хр.Шивачев.

В раздел 2.5. ОБРАЗНА ДИАГНОСТИКА се изтъква значението на въведения в клиниката по детска хирургия от Хр.Шивачев метод на трансторакалната ултразвукова диагностика ТТУЗД и неговото значение за стадиране на плевралното усложнение.

Раздел 2.6. Терапевтични подходи - проследява се еволюирането от артифициалния пневмоторакс, консервативното лечение, прицелен трансторакален дренаж и торакотомията с абсцесотомията или резекция. Относно ендоскопския дренаж се подчертава, че той не е подходящ за деца.

С въвеждането на видео-асистираната торакоскопска хирургия (ВАТХ) се променя изцяло хирургичния подход към лечението на гнойно-възпалителните плевробелодробни процеси. Изтъква се, че мини-инвазивността и ефективността и я правят много подходяща за деца.

Отделна подточка разглежда подробно анестезията и обезболяването при ВАТХ, както и третирането на постоперативната болка.

В подточка 2.6.3.3. се разглеждат усложненията от ВАТХ, като веднага след това, без разграничение, се обсъждат предимствата и недостатъците на всички разгледани в обзора оперативни методики.

В заключение се изтъква, че известните терапевтични и хирургични методики, използвани при възрастни пациенти, са неприложими при деца. На тази база се приема нуждата от по-обстойно проучване на ВАТХ при лечението на белодробните абсцеси в детската възраст.

В глава 4 КЛИНИЧЕН МАТЕРИАЛ се прави важно уточнение на критериите, по които са включени децата в настоящето проучване, а именно само пациенти с хистологично потвърдени парапневмонични белодробни абсцеси, асоциирани с плеврални усложнения във възрастта от 0 до 18 години, тоест с т.н. първични абсцеси. Децата са разделени на 2 групи – 80 деца лекувани с дренаж и/или торакотомия в периода 1998-2016 и 65 деца, лекувани с ВАТХ в периода 2008-2016. Тази бройка е представителна и напълно достатъчна да се правят съществени научни и статистически изводи.

В глава 5 МЕТОДИКА се представят всички клинични, параклинични, функционални и инструментални методики на диагностика. Най-съществено място заема методът на трансторакалната ултразвукова диагностика ТТУ, която е въведена от Хр.Шивачев и колектив през 2007 година. Тази методика е модификация на оригиналната методика на Hilliard и има важно значение за определяне стадия на плевралното усложнение.

В същата глава се представят подробно техниките на различните манипулации и хирургични интервенции, принципите на предоперативната подготовка и анестезията. Най-съществена част е техниката на ВАТХ с абсцесотомия, което представлява есенцията на дисертационния труд.

В глава 6 РЕЗУЛТАТИ И ОБСЪЖДАНЕ ПО ГРУПИ се съдържат всички демографски и статистически данни както и резултатите от провежданите изследвания, диагностични и терапевтични процедури при двете групи деца. Направен е задълбочен анализ и интерпретация на тези показатели. Главата е онагледена с подробни диаграми, таблици и фигури, които допринасят за високо ниво на дисертационния труд.

Особено ценни са изведените в подточка 6.3.4. Показания за оперативно лечение, което включва индикациите за плеврален дренаж, тези за извършване на VATX както и показанията за торакотомия след VATX. Въз основа на дефинираните от автора показания и от резултатите от проучването е създаден работен алгоритъм на поведение, който има голямо теоретично и практическо значение.

Най-съществена в дисертацията е глава 7. СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ И ОБСЪЖДАНЕ, която би трябвало да бъде назована само „сравнителен анализ“, тъй като следващата глава представя „обсъждането“. В нея се анализират сравнително различни параметри на проучването, като демографска характеристика, сезонност, микробна флора, прилагана антибиотична терапия, обем на резекция на белия дроб, продължителност на дренажа и следоперативния престой.

В глава 8 ОБСЪЖДАНЕ е представено синтезирано резултатът от цялостното проучване и се изтъкват предимствата на нововъведената методика на VATX – абсцесотомията при деца. Резултатите са обсъдени в съответствие със съвременните становища и богатия личен опит, което води до ясни изводи и извеждане на съвременни протоколи за диагностика и лечение на белодробното усложнение.

Глава 9 ЗАКЛЮЧЕНИЕ дава обобщение на заложеното в материала проучване.

Глава 10 ИЗВОДИ Изводите на дисертанта по темата на научната разработка са 7 на брой и се базират на цялостната информация от литературния обзор, клиничния материал, анализа и обсъждането на собствените резултати. Изводите са формулирани точно и напълно отговарят на целта и поставените задачи.

В допълнителни глави са представени приносите, таблиците и книгописа.

Приноси и значимост на разработката

Трябва да се отбележи, че в България по финансово и организационно естество VATX беше въведена доста по-късно в сравнение с развитите страни. Приносът на В.Михайлова, М.Панов и Хр.Шивачев даде тласък на тази модерна методика. Но в това отношение колективът на детско гръдно отделение е пионер за нашата страна и неговите разработки са с качеството на ръководно указание в тази област. След дисертацията на Хр.Шивачев настоящата на д-р Пъхнев продължава традицията и разкрива нови аспекти на тази област на хирургията.

Д-р Янко Пъхнев лично е провел дисертационното изследване, участвал е в всяка една стъпка на работата на екипа, като получените резултати и приноси са негова лична заслуга. Използваните математико-статистически методи допринасят за високото научно ниво на дисертацията.

Изтъквам следните научни и практически приноси:

Екипно е въведена VATX-абсцесотомията като основна методика в лечението на парапневмоничния белодробен абсцес, асоцииран с ППУ. По този начин са спазени препоръките на British Thoracic Society от 2008 г.

Въведени са собствени индикации за прилагане на VATX-абсцесотомията в детската възраст, базирани на стадията на плевралното усложнение и КТ-диагностиката.

Разработен е диагностично-лечебен алгоритъм на поведение, който да служи като протокол за използването на методиката в детската възраст.

Екипно е въведено използването на ендобронхиален блокер при VATX за постигане на монобелодробна вентилация.

На базата на сравнителния анализ на материала са доказани с голяма достоверност предимствата от извършването на VATX по отношение на продължителността на оперативната намеса и обемът на извършените резекции.

Доказано е значително намаление на времето за предоперативен дренаж, следоперативен и общ болничен престой в случаите на използване на VATX методиката..

Въведена е като рутинна практика методиката на Шивачев и колектив за използване на ТТУЗД при стадиране на ППУ асоциирано с абсцес.

Проучена е кривата на обучение на метода, която показва тенденция към скъсяване на оперативното време.

Критични забележки и препоръки

Нямам съществени забележки към дисертационния труд, който е написан на ясен и граматически правилен български език. Използваните в литературния обзор цитати на автори от 50 – те години на миналия век са повече от необходимото, но те имат значение за по-доброто обхващане на проблема. В по-ново време научната литература предлага сравнително ограничен набор от публикации относно белодробния абсцес като усложнение на бактериалната плевропневмония в детската възраст, но все пак някои от тях трябваше да бъдат включени в обзора и книгописа.

По отношение на темата дисертантът се явява новатор в България и достига научното ниво в международен мащаб. Моята препоръка е в бъдеще обхватът на тематиката е да се разшири и да се включат случаите с вторичен белодробен абсцес на базата на вродени белодробни заболявания и генетични синдроми, с което ще има възможност за по-мощно сравнително проучване на индикациите за оперативно лечение и резултатите от прилагането на методиката.

Заклучение

Представеният дисертационен труд на д-р Янко Драгомиров Пъхнев отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България,

Правилника за неговото прилагане на УМБАЛСМ “Н.И.Пирогов”. Той съдържа научни, научно-методични и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и практиката на детската хирургия. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания на УМБАЛСМ “Н.И.Пирогов”.

Дисертационният труд показва, че докторантът д-р Янко Пъхнев притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научна специалност Детска хирургия като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Пред вид гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване, заложените в представения дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’ на д-р Янко Драгомиров Пъхнев в докторска програма по „Детска хирургия”

София

24.10.2018

Рецензент: проф.д-р Огнян Бранков